Sygn. akt **OS 9/23**

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (…) r.

w składzie:

Przewodniczący: **r.pr. Joanna Kłos-Czerwińska**

Sędziowie: **r.pr. Ewa Piórecka - sprawozdawca**
r.pr. Arkadiusz Wagner

Protokolant: Joanna Kowalska

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (…)r. sprawy ze skargi (…)na postępowanie radcy prawnego (…)na skutek odwołania z dnia (…)r. od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…)r., sygn. akt RD-(…)o umorzeniu dochodzenia

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 2, 6 k.p.k. (Dz. U. z 2022 r., poz. 1375 z późn. zm.) oraz w zw. z art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2022 r., poz. 1166) utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…)r., sygn. akt RD-(…)o umorzeniu dochodzenia.

Przewodniczący: Członkowie:

…… …… ……
r.pr. Joanna Kłos-Czerwińska r.pr. Ewa Piórecka r.pr. Arkadiusz Wagner

Sygn. akt OS 9 /23

Uzasadnienie

Okręgowa Izba Radców Prawnych w Lublinie w dniu (…)r. otrzymała skargę (…)na nierzetelne działania radcy prawnego (…), które to działania według Skarżącego były niezgodne z przepisami prawa i zawartą umową najmu lokalu, którego właścicielem był Skarżący.

Skarżący zarzuca radcy prawnemu, który podpisał w imieniu (…)z siedzibą w (…)umowę najmu lokalu położonego w budynku przy ul. (…)w (…) w dniu (…)r. i nie uiszczał regularnie czynszu najmu lokalu, do którego był zobowiązany. Zaległość z płatnością od (…) r. do (…)r. została zapłacona w (…) r., a czynsz za lata (…)nie został uregulowany.

Skarżący stwierdził również, że radca prawny okazał się nieuczciwy i nierzetelny nie tylko w obowiązkach płatności czynszu najmu ale także przez wykreślenie z KRS jedynego komplementariusza spółki (…) uciekał przed odpowiedzialnością.

Radca prawny ustosunkowując się do skargi w piśmie z dnia (…)r. wyjaśnił, że nie wynajmował od Skarżącego lokalu, natomiast do dnia (…)r. miał udziały w spółce, która od Pana (…) najmowała lokal i w czasie gdy był wspólnikiem pilnował wszelkich rozliczeń z tego tytułu, a nadto nie dokonał wykreślenia z KRS w dniu (…)r. i o to nie wnioskował. Do pisma dołączono zawartą w dniu (…)r. umowę zbycia przez (…)komplementariusza (…)ogółu praw i obowiązków w spółce na rzecz nabywcy (…).

W toku czynności sprawdzających, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie ustalił, że radca prawny (…)był komplementariuszem w (…)i w imieniu tej spółki w dniu (…) r. podpisał umowę najmu lokali usytuowanych w budynku przy ul (…). W latach (…)i (…)spółka nie wywiązywała się z zobowiązań na rzecz wynajmującego. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego ustalił również, że od (…)r. zaczęła funkcjonować (…)z siedzibą w (…), której wspólnikiem był radca prawny (…)posiadający w tej spółce równą ilość udziałów z drugim wspólnikiem. Nadto od (…)r. radca prawny przestał być komplementariuszem w (…)i w jego miejsce wpisana (…)z siedzibą w (…). Spółka ta nie uregulowała zobowiązań czynszowych wynikających z podpisanej umowy za okres od dnia (…) r. do dnia (…)r., a nadto spółka ta została wykreślone z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego uniemożliwiając dochodzenie roszczenia wynajmującemu.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wobec uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu dyscyplinarnego stanowiącego jednocześnie przestępstwo stypizowane w art. 286 § 1 k.k., a także obejście przepisów określających formę prowadzenia działalności przez radców prawnych wydał na podstawie art. 325e § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2020 r., poz. 30 ze zm.) w zw. z art.74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2020 r., poz. 75 ze zm.) dnia 10 sierpnia 2020 r. postanowienie o sygn. akt RD-(…) o wszczęciu dochodzenia.

Po przeprowadzonym dochodzeniu Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego na podstawie art. 313 § 1 i 2 k.p.k w zw. z art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, dnia (…)r. wydał postanowienie o przedstawieniu radcy prawnemu (…)zarzuty o to, że:

1) od (…)r. do (…) r. w (…), działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, będąc wspólnikiem w (…)z siedzibą w (…) i posiadając połowę udziałów wspólnie i w porozumieniu z prezesem zarządu i jednocześnie drugim wspólnikiem w/w spółki (…) popełnił przestępstwo polegające na doprowadzeniu (…)do niekorzystnego rozporządzania własnym mieniem w postaci pieniędzy w kwocie (…) stanowiącej niezapłacony czynsz za wynajem nieruchomości budynkowej położonej przy ul. (…) w (…) za okres od (…)r. do (…)r. za pomocą wprowadzenia pokrzywdzonego w błąd co do zamiaru i możliwości dalszego wywiązywania się z umowy zawartej w dniu (…)r. w (…) w ten sposób, że w dniu (…)r. nie wywiązując się z płatności na rzecz (…)dokonał wykreślenia siebie jako komplementariusza w (…)i następnie wpisał jako jedynego komplementariusza (…). z siedzibą w (…), a następnie w dniu (…)r. posiadając wiedzę co do wielkości zadłużenia i faktu obowiązywania w/w umowy najmu w okresie od (…)r. do (…)r. nie sprzeciwił się wykreśleniu podmiotu o nazwie (…)z siedzibą w (…) z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, będącego jednocześnie jedynym komplementariuszem w (…) (poprzednio: (…)z siedzibą w (…)),

tj. przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowiącego załącznik do uchwały Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w zw. art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art.12 § 1 k.k. (Dz.U. z 2019 r., poz. 1950 ze zm.),

2) w okresie od (…)r. do (…)r. był jednym z dwóch wspólników obok (…)w podmiocie (…)z siedzibą w (…) świadczącym usługi prawnicze, rachunkowo-księgowe, zajmującej się doradztwem podatkowym i działalnością finansową z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszów

emerytalnych, który to podmiot od (…)r. był jednocześnie jedynym komplementariuszem w (…) (poprzednio: od (…)r. do (…)r. (…)z siedzibą w (…)),
tj. przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 i art. 8 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowiącego załącznik do uchwały Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Zarzuty zostały przedstawione radcy prawnemu w dniu (…)r. Radca prawny został pouczony o swoich prawach, nie przyznał się do popełnienia czynów, skorzystał z prawa do odmowy składania wyjaśnień.

W dniu (…)r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wpłynęło zażalenie Pana (…)na postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia (…)r. o przedstawieniu radcy prawnemu zarzutów w części dotyczącej wymienienia jego osoby jako przestępcę i oszusta, a natomiast w dniu (…)r. wpłynęło zażalenie Pana (…)na zarządzenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia (…)r. o odmowie przyjęcia zażalenia na postanowienie o przedstawieniu zarzutów, które według składającego zażalenie naruszało art. 302 § 1 k.p.k. poprzez jego nieprawidłową wykładnię polegającą na bezpodstawnym przyjęciu, że wymieniony przepis nie przewiduje zażalenia osoby nie będącej stroną na postanowienie naruszające prawa takiej osoby.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego dnia (…)r. wydał postanowienie o zamknięciu dochodzenia uznając, że materiał dowodowy zebrany w postępowaniu potwierdził, że obwiniony radca prawny dopuścił się zarzucanego mu przewinienia dyscyplinarnego i nie ma potrzeby przeprowadzania dodatkowych czynności w dochodzeniu.

W dniu (…)r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego skierował do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie na podstawie art. 68^1 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2020 r., poz. 75 ze zm.) wniosek o ukaranie radcy prawnego (…).

Natomiast radca prawny przesłał do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego wniosek z dnia (…)r. o skierowanie sprawy na posiedzenie celem umorzenia postępowania z powodu oczywistego braku faktycznych podstaw oskarżenia powołując się na art. 339 § 3 pkt 1 k.p.k. Podniósł między innymi, iż w sprawie występuje oczywisty brak podstaw do oskarżenia, albowiem tylko sąd powszechny w prawomocnym wyroku może stwierdzić, że czyn zabroniony wyczerpuje cechy przestępstwa. Niedopuszczalne jest samodzielne ustalenie przesłanki popełnienia przestępstwa w innym postępowaniu niż właściwe do tego postępowanie karne (uzasadnienie wyrobów TK 22/00, P 10/02, SK 22/02, K 18/03).

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu (…)r. sprawy radcy prawnego (…)postanowił na podstawie art. 344a § 1 k.p.k. w zw. z art. 74^1 pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 75 ze zm.) przekazać sprawę Rzecznikowi Dyscyplinarnemu w celu uzupełnienia postępowania wyjaśniającego poprzez dokonanie szczegółowych ustaleń faktycznych w zakresie zarzutów 1 i 2 punktu wniosku o ukaranie.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał, że Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego nie przeprowadził niektórych czynności procesowych , które winny zmierzać do zbadania na czym polegał ewentualnie zarzucany obwinionemu czyn we wniosku o ukaranie. Zdaniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego niezbędne było przeprowadzenie dodatkowych czynności w postępowaniu wyjaśniającym albowiem czynności te nie mogą być przeprowadzone przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny, gdyż mogłoby to spowodować potrzebę zmiany postanowienia o przedstawieniu zarzutów, co może zostać wykonane tylko w postępowaniu wyjaśniającym. Stwierdził również, że z wniosku nie wynika jasno, jaki miałby być przedmiot procesu, co wynika z wadliwego sformułowania zarzutu 2 i taki jego kształt skutkuje brakiem pewności, czego dotyczy proces, i jest przykładem błędu procesowego uniemożliwiającego rzetelne rozpoznanie sprawy przez Sąd.

Na postanowienie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego radca prawny (…)wniósł zażalenie z dnia (…)r. Radca prawny zaskarżył w całości powyższe postanowienie i zarzucił naruszenie art. 339 § 3 pkt 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 2 i 6 k.p.k. poprzez zaniechanie umorzenia postępowania dyscyplinarnego wobec braku znamion czynu zabronionego oraz naruszenie art. 70 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 101 §3 k.k. poprzez zaniechanie umorzenia postępowania wobec przedawnienia karalności czynu z punktu 1 wniosku o ukaranie. W uzasadnieniu zażalenia radca prawny podniósł, że brak jest wskazania okoliczności uzasadniających niekorzystność rozporządzenia mieniem, która jest skutkiem zarzucanego przestępstwa oszustwa. Radca prawny wskazał również, że zarzucane mu przewinienie zakwalifikowane jako oszustwo uległo przedawnieniu z dniem (…)r. , jak również podkreślił, że zarzucane mu przestępstwo nie można zakwalifikować jako przestępstwo ciągłe. Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i umorzenie postępowania dyscyplinarnego.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny po rozpoznaniu w dniu (…)r. w (…) zażalenia radcy prawnego (…)na postanowienie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…)r.

w sprawie (…) o przekazaniu sprawy Rzecznikowi Dyscyplinarnemu w celu uzupełnienia postępowania wyjaśniającego poprzez dokonanie szczegółowych ustaleń faktycznych w zakresie zarzutów 1 i 2 punktu wniosku o ukaranie, postanowieniem o sygn. akt WO-(…) utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie. Wyższy Sąd Dyscyplinarny uznał, że szereg uchybień po stronie Rzecznika Dyscyplinarnego powoduje, iż niniejszej sprawy nie sposób rozstrzygnąć merytorycznie i zwrot sprawy na podstawie art. 344a § 1 k.p.k. jest przejawem sądowej kontroli postępowania przygotowawczego i dąży do naprawienia uchybień. Wyższy Sąd Dyscyplinarny zauważył, że w zakresie zarzutu 1 z wniosku o ukaranie mogło dojść do przedawnienia. Sąd podniósł, że w niniejszej sprawie należy zweryfikować czy wobec obwinionego aktualnie toczy się postępowanie karne o zarzucany mu czyn albowiem gdyby okazało się, że takie postępowanie karne się toczy, to należałoby rozważyć zawieszenie postępowania dyscyplinarnego do czasu rozstrzygnięcia przez sąd powszechny, bowiem ewentualny wyrok skazujący za przestępstwo tożsame przedmiotowo i podmiotowo wydłuża bieg przedawnienia zgodnie z art. 70 ust. 3 ustawy o radcach prawnych. W przeciwnym natomiast wypadku, gdy w stosunku do obwinionego nie toczyło się żadne postępowanie karne należałoby rozważyć umorzenie postępowania dyscyplinarnego.

Odnosząc się do przedawnienia w zakresie zarzutu pierwszego z wniosku o ukaranie, iż obwiniony popełnił przestępstwo oszustwa w okresie od dnia (…)r. do dnia (…)r., działając w krótkich odstępach czasu, Wyższy Sąd Dyscyplinarny podkreślił, iż w niniejszej sprawie nie można przyjąć, że jest to czyn ciągły i dlatego też biegu przedawnienia nie można liczyć od ostatniego zachowania obwinionego tj. od dnia (…)r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny stwierdził również, że w rozpatrywanej sprawie początek biegu przedawnienia wiąże się nie z momentem działania sprawcy, ale z momentem nastąpienia skutku. W przedmiotowej sprawie zawarcie umowy najmu przez obwinionego miało miejsce w dniu (…)r., zaś skutek w postaci doprowadzenia (…)do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w postaci pieniędzy nastąpił z chwilą powstania szkody, tj. najpóźniej z dniem (…) r., to zgodnie więc z art 70 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, przedawnienie nastąpiło z końcem dnia (…)r., jeżeli w stosunku do obwinionego nie toczy się postępowanie karne.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny w uzasadnieniu postanowienia zasygnalizował by Rzecznik Dyscyplinarny przy podejmowaniu dalszych decyzji procesowych zwrócił uwagę na przedawnienie przewinienia w zakresie odnoszącym się do zarzutu z punktu 1 wniosku o ukaranie i ewentualne umorzenie postępowania w tym zakresie z uwagi na treść art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. Nadto Wyższy Sąd Dyscyplinarny podobnie jak Okręgowy Sąd Dyscyplinarny

zauważył, że zarzut wskazany w punkcie 2 wniosku o ukaranie wymaga sprecyzowania i wskazania na czym zarzucany czyn ma polegać i dokonanie ewentualnej modyfikacji, w szczególności konieczne jest ustalenie czy obwiniony wykonywał w spółce kapitałowej (…) zawód radcy prawnego oraz świadczył pomoc prawną na rzecz klientów tej spółki, czy też był tylko wspólnikiem tej spółki.

W dniu (…)r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego działając na podstawie art. 325e § 1 k.p.k. w zw. z art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych postanowieniem o sygn. akt RD-(…)uchylił postanowienie z dnia (…)r. o zamknięciu dochodzenia prowadzonego przeciwko radcy prawnemu (…) w związku ze wskazaniami Sądów Dyscyplinarnych w zakresie przeprowadzenia dodatkowych czynności procesowych.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego w dniu (…)r. wydając postanowienie o odmowie dopuszczenia do udziału w czynnościach, w oparciu o art. 317 § 1 k.p.k. w zw. z art. 93 § 1 i 3 k.p.k. w zw. z art. 74^1 ustawy o radcach prawnych, postanowił nie uwzględnić wniosku (…)z dnia (…)r. o dopuszczeniu go do udziału we wszystkich czynnościach dochodzenia, które będą przeprowadzane uzasadniając tym, iż taki wniosek jest niedopuszczalny albowiem nie wskazuje dokładnie czynności, w jakiej radca prawny chciałby uczestniczyć. Na powyższe postanowienie radca prawny złożył zażalenie z dnia (…)r.

W dniu (…)r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wydał postanowienie o zamknięciu dochodzenia prowadzonego przeciwko radcy prawnemu (…)uznając, że zebrany materiał dowodowy wskazuje, iż nie ma potrzeby przeprowadzania dodatkowych czynności w dochodzeniu.

Następnie Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego postanowieniem z dnia (…)r. umorzył dochodzenie przeciwko radcy prawnemu (…)obwinionemu:
- o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w zw, z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art 12 § 1 k.k. - na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 70 ust. 2 i art. 74^1 ustawy o radcach prawnych,
- o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 i art. 8 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego - na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. art. 74^1 ustawy o radcach prawnych.

W uzasadnieniu postanowienia Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego potwierdził wykonanie czynności wskazanych przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny jak również Wyższy Sąd Dyscyplinarny. Przyjął, że czynom nie można przypisać charakteru ciągłego. Ustalił, że

nie zainicjowano postępowania karnego przez zawiadamiającego i z uwagi na brak ewentualnego wyroku skazującego w tym zakresie nie można przyjąć, że przedawnienie karalności jest dłuższe niż określone w art. 70 ust. 1 i 2 ustawy o radcach prawnych.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego odniósł się do zarzucanych czynów:

- w odniesieniu do czynu z punktu 1, przyjmując, że zawarcie umowy najmu miało miejsce w (…) r., brak płatności w (…)r., a zbycie udziałów przez (…)w dniu (…)r., oraz, że ewentualny czyn mógł mieć w (…) r. - to Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego jak stwierdził, nie może prowadzić postępowania dyscyplinarnego z uwagi na upływ ustawowych terminów przedawnienia karalności i przedawnienie karalności ewentualnego czynu nastąpiło jeszcze przed złożeniem zawiadomienia tj. przed datą (…)r.
- w odniesieniu do czynu z punktu 2 stwierdził, że (…)jako radca prawny mógł być wspólnikiem spółki kapitałowej, nie mógł jednak wykonywać czynności prawnych na rzecz klientów, jeżeli są one oparte o stosunek spółki kapitałowej. Natomiast z art 8 ust. 1 i 2 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego nie wynika zakaz bycia udziałowcem w tychże spółkach. Zastępca Rzecznika uznał, że zachowanie radcy prawnego nie wyczerpuje znamion przewinienia dyscyplinarnego i pierwotna jego ocena w tym zakresie była niewłaściwa.

Postanowienie powyższe zaskarżył (…). W piśmie z dnia (…)r. wskazał, że umowę najmu podpisał Pan (…), nie otrzymał aneksu o zmianie reprezentanta firmy, nie zawyżał należności, Pan (…)przeciągał terminy upływu toczącej się sprawy i prosił o wpłynięcie na Pana (…), w taki sposób, aby uregulował zaległe należności wraz z odsetkami. Skarżący podkreślił również, że rozpoczęcie postępowania nastąpiło przed upływem czasu na przedawnienie sprawy, i że spór nie toczy się w sprawie wysokości należności, tylko ich opłacenia.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie zważył, co następuje:

Odwołanie w niniejszej sprawie nie jest zasadne, a zatem zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie należało utrzymać w mocy.

Stan faktyczny sprawy Okręgowy Sąd Dyscyplinarny ustalił w oparciu o niebudzący zastrzeżeń materiał dowodowy zebrany w toku czynności sprawdzających. Okręgowy Sąd

Dyscyplinarny dał wiarę tym dokumentom, bowiem nie znalazł podstaw by kwestionować ich wiarygodność.

Postępowanie dyscyplinarne prowadzone przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie ma na celu ustalenie czy doszło do naruszenia przez radcę prawnego obowiązków nałożonych przez obowiązujące przepisy prawne w szczególności postanowienia ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych oraz zasady Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, czy i na ile naruszenie to jest przez radcę prawnego zawinione i ewentualnie wymierzenie winnemu jednej spośród skatalogowanych kar dyscyplinarnych.

Niezależnie od powyższego Okręgowy Sąd Dyscyplinarny obowiązany jest w każdym przypadku, z urzędu, brać pod uwagę negatywne przesłanki procesowe wyłączające postępowanie, a określone w art. 17 § 1 k.p.k. Jedną z ujemnych przesłanek procesowych jest przedawnienie karalności czynu określone w pkt 6 art. 17 k.p.k., a w świetle art. 70 ust. 2 ustawy o radcach prawnych karalność przewinienia dyscyplinarnego ustaje, jeżeli od daty popełnienia czynu upłynęło 5 lat. Na gruncie procesowym przedawnienie karalności oznacza, że w odniesieniu do konkretnego sprawcy nie można wszcząć postępowania, a wszczęte postępowanie należy umorzyć. Terminy przedawnienia karalności mają charakter bezwzględny, odnoszą się do wszystkich przypadków, a ich ewentualna modyfikacja bądź wyłączenie może nastąpić jedynie tylko w oparciu o ustawę.

W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego po ponownej analizie materiału dowodowego trafnie podjął decyzję o umorzeniu dochodzenia przeciwko radcy prawnemu (…).

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego zasadnie przyjął, że rozpatrywanym czynom radcy prawnego nie można przypisać charakteru ciągłego.

Według art. 12 k.k. czyn ciągły polega na realizowaniu jednego przestępstwa etapami, czyli stanowi zbiór zintegrowanych zachowań sprawcy. Warunkiem przyjęcia czynu ciągłego jest wykazanie, że sprawca w chwili podejmowania pierwszego zachowania musi mieć zamiar popełnienia wszystkich pozostałych zachowań składających się na czyn ciągły. Natomiast nie spełnia kryteriów czynu ciągłego wypadek, gdy poszczególne zachowania sprawcy nie zostały objęte jednym, z góry powziętym zamiarem, lecz zostały zrealizowane z identycznym zamiarem, takim samym w odniesieniu do każdego z nich, lecz nie istniejącym z góry, a pojawiającym się sukcesywnie przy podejmowaniu każdego kolejnego zachowania. (kodeks karny pod red. M. Królikowskiego i R. Zawłockiego, wyrok SN z dnia 26.03.1999 r. IV KKN 28/99).

W rozpatrywanej sprawie brak podstaw do uznania, że radca prawny podpisując umowę najmu w imieniu spółki komandytowej z góry zakładał, że po 8 latach nie będzie regulowany czynsz z tytułu najmu lokalu użytkowego.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego rozpatrując problem przedawnienia karalności czynu określonego w punkcie 1 przyjął, że zawarcie umowy najmu miało miejsce w (…)r., brak płatności czynszu w (…)r., zbycie udziałów przez radcę prawnego nastąpiło w dniu (…)r. i ewentualny czyn mógł mieć miejsce w (…) r., to na dzień (…)r. nie mógł prowadzić postępowania z uwagi na upływ ustawowych terminów przedawnienia karalności. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego zweryfikował materiał dowodowy i ustalił, iż w stosunku do radcy prawnego nie toczy się postępowanie karne o zarzucany mu czyn i w oparciu o to ustalenie wykluczył zastosowanie wydłużonego biegu przedawnienia określonego w art. 70 ust. 3 ustawy o radcach prawnych.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego po ponownej analizie materiału dowodowego również określił czyn z punktu 2 i stwierdził, że błędnie pierwotnie ocenił, iż radca prawny nie może być wspólnikiem spółki kapitałowej, zweryfikował swoje stanowisko i uznał, że radca prawny będąc wspólnikiem spółki kapitałowej nie naruszył postanowień art. 8 ust. 1 i 2 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny podziela stanowisko Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, że w przedmiotowej sprawie zachowanie radcy prawnego nie wyczerpuje znamion przewinienia dyscyplinarnego.

Wskazać należy, że art. 8 ustawy o radcach prawnych w sposób szczegółowy określa formy wykonywania zawodu radcy prawnego i na podstawie tego przepisu swoboda wyboru formy wykonywania zawodu radcy prawnego została ograniczona albowiem wyliczenie dopuszczalnych form organizacyjno - prawnych ma charakter listy zamkniętej. Inne formy organizacyjne, które nie zostały wymienione w tym przepisie, nie stanowią formy wykonywania zawodu radcy prawnego. O ile więc radca prawny może być np. udziałowcem lub akcjonariuszem w spółkach kapitałowych świadczących usługi prawnicze, o tyle jego czynności w tych spółkach związane ze świadczeniem usług prawniczych, jeśli są podejmowane w oparciu o stosunek spółki, nie mogą być kwalifikowane jako czynności zawodowe radcy prawnego (ustawa o radcach prawnych, komentarz pod red. r.pr.dr.T.Schefflera).

Odnosząc się do zarzutu Skarżącego zawartego w piśmie z dnia (…)r., że radca prawny znając przepisy prawa umyślnie przeciągał terminy upływu toczącej się sprawy, aby nastąpiło przedawnienie jest niesłuszny, albowiem każda strona postępowania sądowego

w tym postępowania dyscyplinarnego ma prawo zaskarżenia orzeczenia, które jest dla niej niesatysfakcjonujące, które w jej subiektywnym odczuciu jest krzywdzące i nie spełniające jej oczekiwanych efektów. Z prawa do zaskarżenia postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego skorzystał również Skarżący. Korzystanie więc z praw przysługujących stronom postępowania dyscyplinarnego, prawa do odwołania nie można traktować jako działania dążące do przedawnienia przewinienia dyscyplinarnego.

Skarżący podnosi również, że rozpoczęcie postępowania nastąpiło przed upływem czasu na przedawnienie sprawy, a także że spór nie toczy się w sprawie wysokości należności, tylko ich opłacenia i wnosi o wpłynięcie na radcę prawnego aby uregulował zaległe należności wraz z odsetkami ustawowymi.

Zgodnie z art. 70 ust. 1 ustawy o radcach prawnych nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego, jeżeli od czasu przewinienia dyscyplinarnego upłynęły 3 lata. Z kolei ust. 2 tego art. stanowi, że karalność przewinienia dyscyplinarnego ustaje, jeżeli od daty popełnienia czynu upłynęło 5 lat. Niniejsza regulacja oznacza, że do wszczęcia postępowania musi dojść przed upływem terminu przedawnienia. Dopiero wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, a więc podjęcie przez rzecznika dyscyplinarnego decyzji o wszczęciu dochodzenia, a nie złożenie wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, powoduje wydłużenie terminów przedawnienia karalności przewinień dyscyplinarnych (postanowienie SN z dnia 28.07.2016 r., sygn. akt SDI 58/15).

W rozpoznawanej sprawie należy przyjąć, że rozpoczęcie biegu przedawnienia nastąpiło z chwilą powstania szkody tj. z dniem (…)r ., skarga na działania radcy prawnego wpłynęła do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie w dniu (…)r., to przedawnienie nastąpiło z końcem dnia (…)r. tj. przed złożeniem skargi na radcę prawnego. Ponieważ skarga została złożona po upływie terminu przedawnienia, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego winien zastosować art. 70 ust 1 ustawy o radcach prawnych i wydać postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia.

Jednakże z uwagi na to, iż Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego dnia (…)r. postanowieniem sygn. akt RD-(…)wszczął dochodzenie w sprawie radcy prawnego, to zgodnie z art.70 ust. 2 ustawy o radcach prawnych wydając postanowienie w dniu (…)r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego miał obowiązek zastosować ten przepis określający 5 letni termin przedawnienia karalności przewinienia dyscyplinarnego i wydać postanowienie o umorzeniu dochodzenia przeciwko radcy prawnemu (…).

Należy zaznaczyć, że w stosunku do powyższego czynu nastąpiło przedawnienie do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, a także przedawnienie jego karalności.

Odnosząc się do wniosku Skarżącego, o wpłynięcie na radcę prawnego aby uregulował należność wraz z odsetkami, to należy zaznaczyć, że nie jest to rola Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, egzekwowanie należności nie należy do kompetencji Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, nie ma ku temu żadnych środków prawnych. Zasądzanie należności, egzekwowanie zasądzanych należności należy wyłącznie do kognicji sądów powszechnych i organów egzekucyjnych.

Skarżący w złożonym odwołaniu nie wskazuje na żadne nowe fakty ani dowody, a zatem należy uznać, że w niniejszej sprawie zostały przeprowadzone wszelkie konieczne czynności procesowe, zmierzające do ustalenia okoliczności sprawy.

W rozpoznawanej na skutek odwołania sprawie, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przyjął, że postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego o umorzeniu dochodzenia przeciwko radcy prawnemu (…) ze względu na przedawnienie karalności przewinienia dyscyplinarnego oraz braku czynu wyczerpującego znamiona przewinienia dyscyplinarnego jest prawidłowe i należy w całości utrzymać zaskarżone postanowienie w mocy. Niemniej jednak należy zaznaczyć, że gdyby radca prawny będąc wspólnikiem spółki kapitałowej, w oparciu o stosunek spółki i niezgodnie z art. 8 ustawy o radcach prawnych, wykonywał czynności związane ze świadczeniem usług prawniczych jako zawodowy radca prawny, to w dniu orzekania przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny istniałoby przedawnienie karalności tego czynu, z uwagi na fakt wykreślenia z dniem (…)r. spółki z rejestru przedsiębiorstw Krajowego Rejestru Sądowego.

Z przytoczonych względów Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie orzekł jak w sentencji postanowienia.

POUCZENIE:

Zgodnie z art. 426 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2022 r. poz.1375z późn.zm.) w związku z art.74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1166) **postanowienie jest prawomocne i od niniejszego postanowienia nie służy prawo wniesienia odwołania do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.**

Przewodniczący: Członkowie:

……	……	……
r.pr. Joanna Kłos-Czerwińska	r.pr. Ewa Piórecka	r.pr. Arkadiusz Wagner